GAZETA KRAKOWSKA

No. 74

We Srodę Dnia 16 Września 1807.

Z Wiednia d. 9. Września.

D. 8 Czyrwca r. b. C. K. akademiia nauk wyzwolonych odprawiła posiedzenie, na którem przyięła nowe członki, które nie tylko czynią zaszczyt kunsztom, ale nawet przez stosunki swoie przyłożyć się mogą do podniesienia kunsztow kraiowych i one wesprzyć. Iednostaynemi głosy przyiętemi za członki honorowe zostali: Cesarzowicz Jmć Arcy Xżę Jan, panuiący Xżę Schwartzenberg, Xżę Esterhazy, Xżę Sinzendorf, Hrabia Antoni Lamberg i Hrabia Rudolf Czernin, tudzież C. K. tayny Kassier, nadworny Radca Mayer, z powodu miłości swey do nauk i wspierania artystow. Za aktualnego zaś członka przyięty został Jan Fryderyk Leupold, styharz i bywszy professor w Stuttgardzie, z powodu podanego akademii swego sztychunku, wyobrażaiącego śmierć Marka Antoniusza, przedziwnie wyrobionego Arcy Xciu Janowi oddała liczna deputacya dyploma, a innym członkom rozesłane zostały przez professerow.

Z Odense d. 28. Sierpnia.

Doniesienia nasze z Zelandyi dochodzą do 26 tego miesiąca Głowna kwatera Angielska znaydowała się w zamku Friedrichsberg. Założyli tam szańce, rownie iak przy wapiennym piecu, przy Wiebens i Flaschenkruge. Mniemaią, iż Anglicy nie maią z sobą dział wielkich. Strzelcy gwardyi i Krogha ucieraią się ciągle z Angielskiemi strażami w ogrodach przedmieyskich, i wiele Angielskich officerow zabitych zostało. Pomiędzy Duńskiemi officerami popisał się szczególniey w wycieczce Kopenhagskiey załogi Major Hrabia Ahlefeldt Eschelmark i [illegible] kapitan powstania; pomiędzy ranionemi żałuią powszechnie Porucznika Roepstorf od gwardyi pieszey.

Korpus z 2000 Anglikow, który stanął przy Rothschild, dla uważania Jenerała Castenskiold, został przez iego poruszenia przymuszony cofnąć się i stoi teraz przy Rotschildekrug. Dowiedzieliśmy się także z pewnością, że Jenerał Castenskiold udał się z okolic Rotschild do Kiöge, i złączył się z Jenerałem majorem Oxholm, który w Laaland i w Falster kilka batalionow urządził. Z resztą udało się wielu officerom przeprawić się do Zelandyi i umieszczonemi są w korpusie Jenerała Castenskiolda.

W Nyborg urządził tamteyszy dowodzca Podpułkownik Güldenkrone oddział artyleryi konney, która z brzegu daie często ognia i nie bez skutku do Angielskich okrętow na wielkim Bełcie.

Z Kiel d. 31. Sierpnia.

Czwarty Numer urzędowego dziennika Duńskiego zawiera w sobie co następuie:

Wypis z listu z Zelandyi d. 27 Sierpnia.

Jenerał porucznik Castenskiold stoi teraz przy Kiöge za Elling Aue i oczekuie dziś lub iutro Jenerała Oxholm z iego korpusem.

Znakomity ieden człowiek w Kopenhadze powiedział, iż Anglicy oczekuią codziennie rozkazu do udania się nazad na okręty. Angielski ieden officer miał się dać słyszeć, że ich Jenerał powiedział, że z siłą, iaką posiada, nic znacznego nie może przeciw nam przedsięwziąść; musi zatem oczekiwać posiłkow.

Jenerał Castenskiold ma także iuż przy swoim korpusie znaczną liczbę jazdy i podostatkiem artylerzystow do kierowania działami. Jenerał Oxholm przyprowadzi kilka dział z sobą, a w krótce nadeydzie znaczna liczba broni.

Wszyscy są pełni odwagi i pragną spotkać się z nieprzyiacielem.

Wypis z listu z Fühnen.

Pospieszam z udzieleniem następuiącego doniesienia, które iako urzędowe nadeyść iż miało z Corsoer.

Korpus naszego woyska pod Jenerałem Castenskiold doszedł do znaczney liczby. Głowna kwatera iego znayduie się w Kiöge. Wszyscy są pełni ochoty i zewsząd obficie wszystkiego dowożą.

Z Laland i Falster miało iuż kilka batalionow powstania nadeyść.

Liczbę Angielskiego woyska z jazdą i artyleryą podaią do 16,000 ludzi, oszańcowało się pod Friedrichsberg i z resztą dobrą utrzymuie karność.

W Kopenhadze, rownie iak w całey Danii iedno tylko hasło słyszeć się daie, za Królewski dom i oyczyznę, i oczekuią tylko na znak od Jenerała Castenskiolda dla przedsięwzięcia dzielney wycieczki.

Nie ma bydź prawdą, iakoby Anglicy opanowali Friedrichwärk.

Daley zawiera tenże dziennik następuiące uwagi iednego Zelandczyka nad wydaną przez Anglikow odezwą:

"Rodacy! Anglicy usiłuią w swey odezwie wyiaśnic nam przyczyny taynego swego napadu i zamierzonego gwałtu. W fałszywem przeciwko nam zarzucie powiedziel[1] nam więcey w przesłaney do nas odezwie, niżeli ich podłem zamiarom przystoi. Nauczyli nas, że Zelandya iest w ich oczach nikczemnem zakątkiem Niemieckiey Europy, i przemowili do nas Niemieckim ięzykiem! Lecz iakże mogli inaczey uważać poiedynczą prowincyą monarchii, którey poważyli się zdeptac niepodległość! Nauczyli nas, że nie inna przyczyna haniebnego napadu iest, iak żeby okazać Europie, że lubo Angliia była nayopieszalszą w tey woynie, nayśkorszą iednak iest, kiedy idzie o wyprzedzenie nieprzyiaciela, do napadnienia nieprzygotowanego do boiu ludu pod pozorem przyiaźni. Nauczyli nas, że za sztukę, przez którą umieli nas zapewnieniami przyiaźni łudzić aż do chwili, w którey rozumieli, iż nas podeydą, nie żądaią inney nadgrody — rzecz godna zastanowienia — iak tylko całey morskiey siły Duńskiey; za tę chcieli — wspaniale — udarować nas resztą swey przyiaźni.

Gdy rozboynik napadnie w lesie

podrożnego i przyłoży mu do piersi pistolet, nie zwykł więcey od niego żądać iak tylko pieniędzy i kosztownieyszych rzeczy, a skoro ie otrzyma, nie zaniedbuie zapewnić go o swoiey przyiaźni. Przecież to iest tylko rozboynicka przyiaźń!

Powiadaią nam, że możemy bydź pewnemi powrotu kosztowney naszey flotty po powszechnem pokoiu, to iest w ten czas, kiedy wszystkie Europeyskie mocarstwa uznaią samowładność Anglii na morzu. Czyliż flotta niepodlega zniszczeniu? Osobliwszą także iest rzeczą, iż Anglia potrzebuie zezwolenia wszystkich na oddanie prawemu właścicielowi tego, czego nie wstydzi się bez zezwolenia iednego nawet mocarstwa chcieć zagrabić.

Anglicy powiadaią nam nakoniec, iż ieżeli nie damy się groźbą ustraszyć, tedy wina krwi, którą dla wykonania rozboyniczego swoiego planu przelać zamyślaią, na nas spada. Tak dalece są zapamiętałemi, że nawet sprawiedliwości Boskiey zaprzeczaią!

Jeżeli z resztą mowią o krwi, o życiu ludzkim, tedy stosować się iedynie chcieli do naszych uczuciow i do naszego sposobu myślenia; u siebie rachuią tylko na szterlingi; na szterlingi iest każdy człowiek oceniony, którego Anglia poświęca na wydarcie Danii niepodległości, każdemu z nas własności, a wieśniakowi błogosławieństwa, którym go Bóg na polach obdarzył.

Rodacy! Ponieważ tak wiele nauczyliśmy się od Anglikow, nauczmy ich nawzaiem! Nauczmy ich szanować Danią i Zelandyą, iako nieodzielną część niepodległey Danii. Nauczmy ich, iak brzydko się pomylili, mniemaiąc, iż wahać się będziemy poświęcić życie i krew, któregośmy nigdy sromotnie nie przedawali, ani nie kupowali, na obronę niepodległości oycowskiego rządu, za honor odwiecznego Duńskiego imienia, za pokoy naszey ziemi, za spokoyność naszych oycow i matek, za nasze żony, niewinność dziewcząt, za nasze dzieci i bezpieczeństwo naszey własności.„

Patryotyzm Duńskich poddanych okazuie się teraz w wszystkich Duńskich prowincyach. Młodzież porzuca spokoyne życie, zciąga się do korpusow ochotnikow i uczy się bronią robić. Inni, do których nie doszedł ieszcze strach woyny, ubolewaią nad cierpiącemi bracmi i dopomagaią im, ile mogą.

Za zezwoleniem Następcy tronu zostały w tym czasie następuiące korpusy w Xięstwach urządzone:

W Kiel korpus mieyski pod dowodztwem P. Tamsen i korpus strzelcow, składaiący się z szkolney młodzieży, seminarystow i kupczykow. — W Oldenburgu korpus mieyski pod Prezydentem mieyskim Möller. — W Flensburgu urządzaią korpus mieyskiey piechoty.

Z Holsztynu d. 31. Sierpnia.

Ostatnie doniesienia z Zelandyi dochodzą do 27 t. m. Woysko Jenerała Castenskiold liczy iuż 8000 piechoty, 900 jazdy i 2500 ludzi uzbroionych pikami. W krotce zamyśla ten jenerał uderzyć na nieprzyiaciela, i spodziewamy się niebawnie pomyślnych doniesień.

J. K. Mość wyrokiem pod d. 24 Sierpnia wydanym, rozporządził, iż interessa kommissyi drogowey tyczące się wyspy Zelandyi, aż do dalszego rozporządzenia z kamery dochodow Kopenhagskiey maią bydź załatwione.

Ciężka artylerya Angielska przybyła na okrętach pod Zelandyą.

Towary z Anglii pochodzące, w Altonie znayduiące się, składaią do magazynu.

2)

Wydano wezwanie do powiatu Süderditmarschen, względem zaciągania się dobrowolnie do woyska nadbrzeżnego.

Przed kilką dniami w dobrach Packer wylądowało 3 Angielskich maytkow w bacie, dla nabrania świeżey wody; ale chłopi zabrali nie tylko bat, ale i maytkow.

Z przyczyny nie ukończonego ieszcze przygotowania na przyięcie Króla w Rendsburgu, spoźnił się wyiazd Królewski z Koldinga. Spodziewaią się tam iednak przybycia J. K. M. w przyszłym tygodniu.

Z Zelandyi d. 22 Sierpnia.

List Jenerała Angielskiego do Jenerała majora Peymann. — z głowney kwatery pod Kopenhagą d. 18 Sierpnia.

"Mci Panie! Nie mogę omieszkac, mo im i Admirała flotą dowodzącego imieniem, prosic W. M. P. abyś się zastanowił nad teraznieyszym stanem Kopenhagi.— Jeżeli to miasto, które iest stolicą Danii, Rezydencyą Króla, i całey iego familii, i Rządu, siedliskiem nauk i handlu, pełne mieszkańcow rozmaitey godności, wieku, i płci, chce wytrzymac całą okropność oblężenia, tedy musi bydź wszelkiemi sposobami szturmowane i zniszczone. — Jak tylko wydane zostaną względem tego rozkazy, iuż Officerowie nie będą mogli czynic wyboru; będą musieli wszystko czynic dla zdobycia miasta. Szturm tak ludnego i bogatego miasta pociągnie za sobą nieodzownie, czyto z początku, czy przy końcu, zgubę mieszkańcow i ich maiątkow. —— Jezeli Dania wachać się będzie poprzyiacielsku z nami się porozumieć; mamy od naszego Rządu bardzo wyraźne rozkazy lądem i wodą to miasto attakować. Przygotowania do tego daley može są posunięte, niżeli WPan mniemasz. — Przebog! zastanów się W. Pan i rozważ, czyli opór, którym miasto obronić myślisz, nie wtrąci go w przepaść, i czyli w teraźnieyszych okolicznościach, waleczność (którey żaden W. P. nie może zaprzeczyć) nie zrobi całkiem miasta, co pospolicie bywa przy oblężeniu, którego skutkiem będzie strata W. P. floty i arsenału, czemu przecież możnaby ieszcze zapobiedz. — Wszelki maiątek aż po samo miasto dotąd szanuiemy. Wiadomo bydź musi W. P. że przedmioty naywiększego w waszym Narodzie szacunku były w mojey mocy, i że ie dotąd szanowałem. — Takie iest położenie rzeczy, które nie może trwać długo. —— Niechcę W. Pana rozdrażniać żadną groźbą, lecz proszę nayusilniey W. Pana i doradzcow Jego, wniyść w nieszczęście, które po kilkadniowym działaniu nastąpić może, a którego ieszcze uniknąć można. — Zostaię W Pana nayniższym sługą.

Cathcart.

Na to odpowiedział Jenerał major Peymann tak, iak się po walecznym Duńczyku i wiernym poddanym spodziewano, a przesyłaiąc Następcy tronu powyższy list, wyraził co następuie:

"Umieszczone w powyższem wezwaniu napomnienia i groźby są zwyczayne, iakie w podobnych okolicznościach pisać się zwykły; ale ieżeli spodziewano się uczynić mi iakowe wrażenie, tedy cel uchybiony. W. Królewicz: Mość możesz bydź przekonanym, iż podług moiey powinności do ostatniego bronić się będę i że Kopenhaga pod moim dowodztwem nigdy nie dostanie się w ręce nieprzyiaciela, nawet liczniey szego, iak dotąd iest, chyba szturmem. Starać się będę bronić naszey sławy, i umrzeć iak waleczny żołnierz W. K. Mci. W Kopenhadze d. 21 Sierpnia 1807.

Peymann.

Z Londynu d. 20. Sierpnia.

Wczoray przyszły tu listy od Jenerała

Frasera z Alexandryi pod d. 30 Maia. Był on wzmocniony 2 regimentami z Sycylii, miał obfitość żywności, i nieprzyiaciel nie zdawał się bydź skłonnym do napastowania Alexandryi. Jednak twierdze były bardzo wzmocnione.

Przeznaczone do Tönningen w naszych portach okręty, ieszcze nie otrzymały pozwolenia tam odpłynąć.

Mamy przyczynę wierzyć (mowią tuteysze pisma) iż poselstwo P. Jaksona do Następcy Duńskiego do Kiel było daremne. Następca przyiął tego ministra bardzo ozięble, i okazał zadziwienie i nieukontentowanie względem iego poselstwa. Bynaymniey nie myślał ani Duńskiey siły morskiey, ani Kopenhagi nam oddać. Bardzo więc tu są ciekawi skutkow przedsięwzięcia naszey flotty i woysk w Zelandyi.

Podług pism Amerykańskich pod d. 16 Lipca spodziewano się poiednania między Kapitanem Duglas, i prezydentem Norfolku. Rząd tego miasta wysłał bardzo umiarkowanego męża do kommendanta Duglas. Nie prawdzi się więc pogłoska, iakoby Duglas miał bombardować Norfolk.

Wszystkie okręty do Rossyi maiące płynąć, otrzymały rozkaz wstrzymania się.

Tuteysza poczta nie przyymuie listow do Tönningen przeznaczonych.

Z Paryża d. 24 Sierpnia.

Monitor pod d. 21 zawiera co następuie. " Królewna Jmć Katarzyna Wirtemberska przybyła tego wieczora o godzinie 8 do Tuilleries. Król, iey małżonek wyiechał na przeciwko niey. Od Cesarza była z wielką uprzeymością powitana, i iadła potem wieczerzą z Cesarską familiią.,,

D. 22 odprawiony został uroczysty obrządek podpisu cywilney umowy małżeńskiey między Królem Hieronimem i Królewną Wirtemberską w Galeryi Dianny. Gdy Nayiaśnieysze Cesarstwo Jchmość usiedli na tronie i zaślubiaiący się stanęli przed niemi, przeczytał P. Regnaud St. Jean d'Angely, sekretarz do spraw familii Cesarskiey, umowę małżeńską, która od Cesarstma Jchmość, zaślubiaiących się, Xiążąt i Xżniczek familii Cesarskiey, Xcia Prymasa, Xiążąt W. W. urzędnikow i świadkow podpisana została. Swiadkami byli z strony dworu Francuzkiego: Xżę Borghese, Wielki Xżę Bergski, i Xżę Neufszatelski, wicehetman. Z strony dworu Wirtemberskiego: Następca W. Xięstwa Badeńskiego, Xżę Nassau i Hrabia Winzengerode, minister stanu Króla Jmci Wirtemberskiego. Potem zapytał się Xżę Arcykanclerz o wolą zaślubiaiących się i dokończył obrzędu ślubu cywilnego. Metrykę ślubną podano potem J. C. K. Mci, którą podpisał, wraz z zaślubiaiącemi się i innemi wysokiemi osobami na wezwanie W. mistrza obrzędow. D. 23 o godzinie 8 w wieczor nastąpił ślub w kaplicy pałacu Tuilleries, którey galeryę zaięli zagraniczni ministrowie, obcy Xżęta i Xżniczki i zaproszone przez W. mistrza obrzędow osoby. Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość udali się w towarzystwie Xiążąt i Xżniczek, obustronnych świadkow, W W. urzędnikow, dam i urzędnikow dworskich do kaplicy, Cesarz prowadził Królową Hieronimową, a Król Hieronim Cesarzową Jmć. Xżę Prymas otoczony duchowieństwem i urzędnikami swoiego dworu przyiął Cesarstwo Jchmość u drzwi kaplicy i podał im święconą wodę. Cesarstwo Jchmość usiedli w swych ławkach, a Królestwo Jchmość Hieronimowie uklęknęli na stopniu ołtarza przed krzesłem Prymasa. Xżęta, Xżniczki, świadkowie, &c. zaięli mieysca około tronu: Ministrowie i prezy-

denci ciał stanu mieli wyznaczone mieysca w kaplicy. Xżę Prymas dał wysokiem zaśiu biiącym się błogosławieństwo małżeńskie z zwykłemi obrzędami. Baldachin trzymany był przez Biskupa Gandawskiego i Opata Bulońskiego. Po obrzędzie ślubnym powrocił cały orszak w tym samem porządku do wielkich pokoiow. Cesarstwo Jchmość udali się do sali marszałkowskiey, w którey słuchali koncertu, i przypatrywali się baletowi. Potem była schadzka u dworu, po którey ukończeniu odprowadzili Cesarstwo Jchmość nowożeńcow do ich pokoiow. Po dwa razy przychylił się Cesarz do niecierpliwości zgromadzonego w ogrodzie ludu i pokazał się z nowożeńcami na balkonie, a za każdą razą pokazanie się iego sprawiło powszechną radość i okrzyki.,,

Cesarz doniosł przez poselstwo senatowi o zaślubieniu Króla Hieronima, na co ten uchwalił adress podziękowania.

Z Genui donoszą pod d. 22 t. m. co następuie:

"Dowiaduiemy się właśnie od kapitana przybyłego z Tunis statku, iż d. 29 Lipca zaszła wielka bitwa między Tunetańczykami i Algierczykami. Ostatni zostali zupełnie pobitemi, utracili całą ammunicyą, tabory, 7000 jeńcow, 12,000 wielbłądow i dział 7. D. 29 Lipca obchodzono w Tunis zdobycie Konstantyny. Bey tego miasta miał się sam dostać w niewolą.,,

D. 14 na mieysce zmarłych Senatorow Fontenay, Tronchet i Luynes, obranemi zostali PP. Lejeas, Cosse de Brissac i Jenerał Soules.

W trybunacie na posiedzeniu d. 22go przeczytane były kilka poselstw od senatu, które zawierały w sobie rożne mianowania do senatu, ciała prawodawczego i kassacyynego sądu. Na wniosek P. Jubes uchwalił trybunat adress podziękowania Cesarzowi z powodu mowy zagaiaiącey ciało prawodawcze, który w całym składzie odda go J. C. K. Mci. Ciało prawodawcze oddało iuż adress z powodu teyże mowy.

Wczoray uczyniony został wniosek w ciele prawodawczem, aby xięga ustaw cywilnych Francuzkich z nowemi odmianami na nowo była wydrukowana pod tytułem *Kodex Napoleona*. Radca stanu Bigot-Preamerien rzekł między innemi w swey mowie z tego powodu mianey: "Kodex Napoleona iest także dla wielu Niemieckich ludow przeznaczony, i gdy zważemy kraie, w których ma moc swoią lub mieć ieszcze będzie, tedy uważać go można iako powszechne prawo Europy.,,

Znayduią się tu teraz deputowani z wszystkich prowincyy królestwa Westfalskiego, z Hildesheimu, Magdeburga, Halberstadtu, Hessyi, Schaumburga, Minden, &c. Stolicą Króla Westfalskiego będzie Kassel; iednak chce J. K. Mość mieszkać czasami w Brunświku.

Hrabina Metternich, małżonka Austryackiego ambassadora przy dworze Francuzkim iest naypierwszą z dam, która była wprost Cesarzowi w St. Cloud przedstawiona. Dotąd wyższego stopnia damy były nayprzod Cesarzowey Jmci przedstawiane, potem wezwane na schadzkę u dworu, były dopiero J. C. K. Mci przedstawiane. Wszystkich zadziwiła ta bezpośrednia audyencya Hrabiny Metternich, i rozumiano, iż w tem zachodzi szczególnieyszy widok polityczny. Lecz badaiąc się daley, dowiedziano się, iż przywrocono z niektóremi odmianami dawną etykietę Francuzkiego dworu. Podług tey etykiety, same tylko ambassadorowe miały prawo mienia audyencyi u Króla. Były, iak Hrabina Metternich w Królewskich powozach do Wer-

salu przywożone i odwożone, od przedstawiaiącego posłow do pokoiow wprowadzane, potem Królowey i Królewnom przedstawiane, których całowały suknie, a te ich w policzek. Po tym obrzędzie zapowiedziano przybycie Króla. Gdy Król przybył, ukłoniła się nizko posłowa, a Król ią uściskał. W tymże czasie wszedł naystarszy brat Królewski do audyencyynego pokoiu i powitał w takimże sposobie posłową.

Z Wenecyi d. 2 . Sierpnia.

D. 7 t. m. weszły Francuzkie woyska, podług urzędowego doniesienia, spokoynie do Kattaro i Castell nuowo. Stoiące tam Rossyyskie woyska odpłynęły do Korfu, i Montenegrynowie przyrzekli zachować się spokoynie. D. 9 zaczęli Francuzi na szczycie Ostro, który panuie nad wniyściem do portu Kattaro, sypać nadbrzeżne batterye.

W krótce spodziewamy się doniesienia, że Francuzkie woyska zaięły także dotychczasową rzpltę Siedmiu wysp, to iest Korfu, Zante, Cefalonija, St. Mauro, Paxu, Cerigo i Cerigotto. W Otranto, Bari i innych Neapolitańskich portach na Adryatyckim morzu, zaięto wszystkie statki, dla przewiezienia tam woysk Francuzkich — Anglicy pobrali dotąd z Siedmiu wysp wiele oliwy, korntu, wina, &c. a w zamian dawali swoie rękodzielne i osadowe towary. Lecz i ten kanał handlu zginie dla nich teraz. Domyślaią się, iż Siedm wysp przyłączone zostaną do królestwa Włoskiego lub do Neapolitańskiego.

Z Turingi d. 20. Sierpnia.

Publiczne pisma donoszą, że Cesarz Napoleon zrobi nowe Xięstwo Jenauskie. Wiadomo, że Xięstwo Jenauskie miało dawniey własne Xiążęta z linii Eisenachskiey, lecz po iey wygaśnieniu, przyłączone zostało do Xięstwa Weymarskiego. Przez przywrocenie xięstwa Jenauskiego ma bydź dzień 14 Października 1806 roku uwieczniony. Ma one się dostać Marszałkowi Davoust, lub Massenie; ostatni przeieżdzał do Paryża przez Jena. Xżę Sasko-Weymarski będzie pięknym xięstwem Erfurtskim wynadgrodzony. Szkoła głowna Jenauska ma bydź bogato wyposażona, na akademiią ligi Reńskiey wyniesiona, i będzie pod szczególnieyszą opieką Cesarza Napoleona zostawać.

Z Wasingtonu d. 4. Lipca.

Prezydent ziednoczonych stanow Ameryki wydał następuiącą odezwę:

" W ciągu woien toczących się nieszczęściem od nieiakiego czasu pomiędzy Europeyskiemi mocarstwami, ziednoczone stany trzymaiąc się ściśło zasad neutralności, nie należały ani w prost, ani ubocznie do kłotni, zachodzących między woiuiącemi mocarstwami. Nie można przytoczyć, ani iedney okoliczności, w któreyby ziednoczone stany od tego bezstronnego postępowania zboczyły. Wszyscy bez rożnicy mieli do portow i zatok Amerykańskich wolny przystęp; nie odmawiano w nich nikomu zasilenia się żywnością i wodą, ani ratunku chorym, w ten czas nawet, kiedy officerowie, dowodzący Angielskiemi okrętami, dopuszczali się, iakby z nawyknienia, wszelkiego gatunku gwałtow przeciw osobom i własnościom. Gwałty te były nie raz powodem do mocnych zażaleń, które zbywano bezskutecznemi obietnicami, a naymnieysze ukaranie nie powściągnęło zuchwałości wykraczaiących. Lecz postępek większego nierownie znaczenia nad to, cośmy dotąd ucierpieli, dopełnił nareście miary publicznego gniewu, i położył koniec cierpliwości naszey. Na fregatę ziednoczonych stanow, płynącą bespiecznie na mocy trwaiącego pokoiu do odległych okolic, uderzył okręt Angielski, któ-

ra pozbawiona masztow przez wyſtrzały napaſtnikow, poniosła ſtratę w zabitych i ranionych. Tak ochydna napaść nie tylko była rozmyślna, ale ią nawet poprzedziło domaganie ſię wydania kilku ludzi z fregaty Chesapeak, lubo w przod dowiedziono, że byli rodem z ziednoczonych stanow. Dopiąwszy swoiego celu Kapitan Angielskiego okrętu Lampard, powrocił do swoiey eskadry i ſtanął z nią na iednym z naszych ſtanowisk. W takich okolicznościach gościnność przeſtaie iuż być obowiązkiem; bo okazywanie iey posłużyłoby tylko do dania powodu do nowych niegodziwości i gwałtow, tudzież roziątrzywszy bardziey umysły, do zerwania pokoiu między obiema narodami. Oſtateczność ta przeciwi ſię zarowno wzaiemnem ich interessom, oraz zapewnieniom przyiaźni danym z ſtrony rządu Angielskiego. Pod tym względem gabinet Londyński uważać powinien oſtatnie zdarzenie i poczuwać ſię do wynadgrodzenia wyrządzoney obelgi, oraz użycia skutecznych środkow, aby iego officerowie morscy nie ważyli ſię iuż ponawiać podobnych obelg, gdyż w tedy iedynie ziednoczone ſtany będą mogły okazywać gościnność, ktorey teraz muszą odmówić. Z tego względu i ſtosownie do prawa, służącego każdemu niepodległemu narodowi, chcę i domagam ſię tą odezwą, aby zbroyne okręty Angielskie, ſtoiące w portach i załogach ziednoczonych Stanow, oddaliły ſię z nich natychmiaſt, a razem oświadczam, iż okrętom tego narodu zabroniony ieſt do nich przyſtęp; w przypadku zaś uchybienia temu rozkazowi, zabraniam wszelkiego związku z officerami i ludźmi na nich będącemi, i doſtarczania im iakieykolwiek bądź potrzeby. Wykraczaiący przeciw ninieyszemu zakazowi, a mianowicie ſternik przeprowadzaiący Angielskie okręty (wyiąwszy gdy teraz oddalać ſię będą) podpadną karom wymierzonem uſtawami na tego gatunku nieposłuszeńſtwo. Zleca ſię wszyſtkim urzędnikom cywilnym i woyskowym, aby wykonanie tego urządzenia całą gorliwością swoią i powagą ułatwili. Gdyby iednak który z okrętow Angielskich przymuszony był zawinąć do iakiey zatoki ziednoczonych ſtanow z przyczyny niebezpieczeńſtwa na morzu, albo iżby był ścigany od nieprzyiacioł, albo wiozł liſty rządowe, albo też był poselskim ſtatkiem, w takowych przypadkach kapitanowie rzeczonych okrętow maią przed powiatowym urzędnikiem dać przyczynę i pobudkę wniyścia do zatoki lub portu, a mogą pozyskać, czego potrzebuią i pozwolenie bawienia przez czas oznaczony. Dla tem większey wiary kazałem wycisnąć na tey odezwie pieczęć ziednoczonych Stanow. — Działo ſię w mieście Waſingtonie d. 2 Lipca 1807, a samowładności i niepodległości ziednoczonych Stanow 31go roku.

Podp. *Tomasz Jefferson, Prezydent.*
Madiſson, Sekretarz.

Z Lisbony d. 6 Sierpnia.

Słychać, że Anglicy przedſięwzięli attak przeciwko Buonos-Ayres, ale przez Hiszpanow pod dowodztwem P. Liniers ze ſtratą 2100 ludzi odpędzeni, i aż pod mury miaſta Montevideo, które Hiszpanie opasali, ścigani byli.

Z Szczecina d. 28. Sierpnia.

Nietylko tu, ale i w Swinemünde, i Anklam, czynią z pośpiechem przygotowania do opanowania Szwedzkiey wyspy Rügen. Wszyſtkie baty i inne małe ſtatki, które 10 ludzi unieść mogą, są dla przewiezienia woysk zaięte.

Z Stralsundu d. 29 Sierpnia.

Król Szwedzki znayduie ſię ciągle na wyspie Rügen.

DODATEK

DO № 74

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srodę Dnia 16. Września 1807.

Z Frankfortu d. 28. Sierpnia.

Radca stanu Jolliwet, który ma zlecenie urządzić królestwo Westfalskie, poiechał z Moguncyi do Hessen-Kassel.

Wielki Xżę Wirzburski przeiechał d. 27 t. m. przez miasto nasze do Paryża.

Hrabia Grune, adjutant Arcy Xcia Karola przeiechał także przez nasze miasto do Paryża.

Xżę Oranii Fulda odwiedził niedawno dwor Nassauski w Biberich. Stamtąd udał się do Berlina. Mowią, iż podług układu między Wielkim Xciem Nassauskim, pobierać będzie od niego pensyą, a rzeczony W. Xżę obeymie iego kraie.

Hiszpański regiment jazdy Almanza wyruszył dziś rano z naszego miasta.

Onegday przechodziła przez nasze miasto część ekwipażu Cesarza Jmć Francuzow. Wiele oddziałow żandarmow ordynansowych przeszły już tędy do Paryża. Gwardya Cesarska iest tu w przyszłym tygodniu spodziewana.

Z Drezna d. 21. Sierpnia.

Dnia dzisieyszego wieczorem przybył tu przez L[illegible]sk Królewicz Bawarski, i stanął w zamku Królewskim, gdzie go W. Kuchmistrz nadworny, Baron Racknitz, z przydanemi kawalerami przyiął.

Z Kassel d. 28. Sierpnia.

Wczoray przybyli tu Radcy stanu Beugnot, Simeon i Jolliwet, dla urządzenia królestwa Westfalskiego.

Utworzona tu straż honorowa stanęła w niedzielę pod czas zaciągania na straże w paradzie, którą rządca tuteyszy zlustrował. Na uroczystość hołdu będzie tu także utworzony korpus strzelcow.

Z Hanoweru d. 30. Sierpnia.

Onegday przybył tu Xiążę Brunświcki Oels z swoią małżonką, i udał się wczoray do Darmstadtu.

Rozmaite wiadomości.

Xżę Pokoiu rozkazał następuiące doniesienie o nowysh odkryciach na południowem morzu ogłosić, które nadeszło do Hiszpańsko hydrograficzney dyrekcyi:

"Fregata Królewsko Filipińskiey handlowey kompanii, la Pala, pod dowodztwem Don Juana Montewerde, płynąc z Manilskich wysp do Lima odkryła w roku 1806 d. 18 Lutego kilkanaście wysp, z których południowe leżą pod stopniem 3 — 29' północney szerokości, a 162 — 5' długości od Kadyxu. Wyspy te w liczbie 29 rozciągaią się na 10 mil od północ-

no-zachodu do południo-wschodu, i leżą co do południowey części o półtory do 2 mil iedna od drugiey. Kapitan donosi, iż leżą w rowninach, krzewiem tylko i strumykami poprzeplatane, i zamieszkane są od spokoynych Indyanow. Dwadzieścia ieden zbliżyło ich się do fregaty na czołnach. Z początku okazywali nieiaką boiaźń. Zbliżywszy się na wystrzał karabinu do fregaty, przestali wiosłami robić, i podawali Hiszpanom z krzykiem i znakami kokowe orzechy. Fregata wyciągnęła żagle i zawdziała Hiszpańską banderę; ale postrzegłszy, iż to sprawiło trwogę pomiędzy Indyanami, zdięto Hiszpańską i wywieszone białą banderę. Wołano na nich i dawano im znaki. Gdy się do nich zbliżono, otrzymano od nich w podarunku wszystkie kokowe orzechy, które tylko mieli, chociaż im żadney grzeczności ieszcze nie uczyniono; ale nie można było na nich wymodz, żeby był który wszedł na pokład fregaty. Maytkowie posłali im potem stare noże, gwoździe, żelazne obrączki i czerwone chustki, co tak ucieszyło Indyanow, iż wszystko, co tylko posiadali, Hiszpanom darowali, kosze rybne, sieci, wędy, kokowe czary, w których wodę do picia mieli, ogromne swoie kapelusze z palmowego liścia, a nawet fartuchy, któremi wstydliwe części ciała zasłaniaią. Ponieważ ostatnie składały cały ich ubior, pokazali się zatem zupełnie nagiemi. Mniemaiąc, że się ieszcze nie dosyć wywdzięczyli, okazali przez znaki Hiszpanom, iż udadzą się do wyspy i przyniosą, co ieszcze będą mogli, ponieważ nic więcey przy sobie nie maią, i prosili fregaty, aby na nich czekała. Indyanie ci są dobrego wzrostu, kształtni, iasno miedzianey barwy, maią gładko spłaszczone nosy, kędzierzawe, czarne i dosyć długie włosy. W każdym czołnie siedział poważny starzec, nago iak i drudzy, którego wszyscy słuchali. Oba zaś starcy byli białey barwy, włosy i brody mieli z starości siwe, i więcey podobnemi byli do Hiszpanow, niżeli do Indyanow. Kapitan Montewerde dodaie ieszcze, iż w swoim postępowaniu, otwartości i rysach podobnemi są do Indyanow wysp S. Bartłomieia, Kafy i Aliktai, z któremi w roku 1800 płynąc do Karoliny obcował.

Xżna Nayłępczyna Weymarska, która z panuiącą Xżną Weymarską bawiła dotąd w Szlewiku, nie poiedzie już do Petersburga, ale uda się na powrot do Weymaru.

Mowią, iż Elektor Heski poiechał do Paryża.

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 14 i 15 *Wrześ:* 1807.

Korzec Pszenicy - -	zł. pol.	48	do 56
— Żyta - - - - — —		34	— 38
— Jęczmienia - - - — —		25	— 30
— Owsa - - - - — —		15	— 18
— Grochu - - - - — —		43	— 48
— Kaszy iagianey - - — —		68	— 80.

W Wiedniu d. 25. *Sierpnia.*

Meca wynosząca pół korca naszego

— Pszenicy - - -	zł. pol.	24	do 29.
— Żyta - - - - — —		16	— 21.
— Jęczmienia - - - - — —		14	— 18.
— Owsa - - - - — —		12	— 16.

DONIESIENIA.

Per Caes. Reg. Judicium Criminale Cracoviense Franciscus Dorożyński, anteactus Oeconomus pagi Lgotka Circuli Cracoviensis ex capite homicidii proditorii accusatus hoc obtento a restatus & ex custodia profugus hisce adictatur, cum mandato, ut intra 60 ad summum dies coram hocce Judicio Criminali personaliter compareat & ad incusationem hanc respondeat.

Datum Cracoviae die 26 Augusti 1807.

J. Strański Judex Crim.
Aloys. Georg. Paduch Ass.
Xaverius Niemetz.

Dnia 15 Septembra r. b. będzie na mocy gubernialnego Wysokiego Dekretu dnia 17 Kwietnia r. b. Nr. 3738 w Olkuskim dystryktowym kommissoriacie dochod wina miasta Wolbromi od 1go Novembra 1807 do ostatniego Octobra 1808 przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu w arendę wypuszczony. Cena fiskalna wynosi rocznie 10 zł. ryń. Licytanci więc opatrzeni 10 procentowym wadium na wspomnionym dniu w Olkuskiey dystryktowey kancelaryi znaydowac się maią. W Krakowie d. 24 Augusta 1807.

Dla osadzenia zawakowanego przy Lwowskim magistracie konsyliarza mieysca z pensyą roczną 800 zł. ryń, wypisuie się konkurs do ostatniego dnia miesiąca Septembra r. b. Kompetenci więc w przeciągu tegoż terminu prozby swe poperaiącemi zaświadczeniem opatrzone do Lwowskiego magistratu podawać maią. W Krakowie d. 4 Września 1807.

Dla osadzenia waluiącego przy Glinieńskim magistracie syndyka mieysca z pensyą roczną 300 ryń. wypisuie się konkurs na dzień ostatni Setembra r. b. z tym dokładem, iż kompetenci prozby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynieniem wspomnionego terminu do urzędu cyrkularnego Złoczowskiego podawać maią. W Krakowie d. 4 Septembra 1807.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey ninieyszym publicznym obwieszczeniem wszystkim chęc kupienia maiącym wiadomo czynia: że xiążki w archiwum Kodeńskim znayduiące się, do massy krydalney niegdy Kazmierza Xięcia Sapiehy należące, przez publiczną licytacyą dnia 7 Października 1807 roku naywięcey daiącemu przedane będą.

Jakób Kulczycki.
Dostenberg.
Potocki.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckch Lubel. Galicyi zachodniey.
Dan w Lublinie dnia 21. *Lipca* 1807.
Rath.

Ex parte Regii hujus Appellationum Tribunalis Galliciæ Occidentalis omnibus & singulis quorum interest, notum redditur, munus Judicis Criminalis Lublinensis cum salario Annuo nongentorum fl rhn. seu 900 fl. rhn. vacans esse; — quamobrem pro hoc munere Concursum hisce aperiri & publicari, atq; terminum pro die ultima Octobris a. c eatenus præfigi, simul vero concurrere cupientes iuviari, ut petita sua pro obtinendo hoc munere legalibus requisitis adstructa in quibus præcipue de scientia linguæ Polonæ vel eidem affinis docere tenentur, — immediate Reg. huic Appellationum Tribunali per præpositum sibi Appellationum Tribunal in præfixo hoc termino eo certius exhibeant, quo secus hoc præterlapso nulla exporrectorum ratio habebitur.

Lewiński V. P.

Ex Cons. C. R. Appel. Tribunalis Gall. Occid. Cracoviæ 6 Augusti 1807.
Wimberg.
Morack.

Z Rady C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey Pan Jędrzey Ujeyski niniejszym ostatni raz napomina się, iżby się do maiątku po Woyciechu Burskim pozostałego, w ruchomościach i nieruchomościach znayduiącego się zgłosił, i deklaracyą swoią w przeciągu iednego roku i 6 niedziel podał, w preciwnym razie maiątek ten z zgłaszaiącemi się dziedzicami pertraktowany, część iego zaś w Sądzie dopoty zachowana będzie, poki za zmarłego ogłoszony nie będzie. W Krakowie dnia 7. Lipca 1807.

W niebytności JW. Prezesa.
Bernard Dwernicki Kons. Appell.
Marx
Kannamiller.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Gal. Zachod.
Jędrzejowicz.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszym Obwieszczeniem wiadomo czyni iż kamienica na Kazimierzu pod Nr. 24 i 25 stoiące 1524 zł. ryń. sądownie oszacowane po

niegdy Agneszce Sikorskiey pozostałe przez publiczną licytacyą dnia 29. Października r. b. o godzinie 3 po południu odbywać się mającą sprzedane będą pod następującemi warunkami: — 1) Każdy chęć kupna maiący 10tą część ceny szacunkowey iako zakład złożyć, tudzież. — 2) Przyszły nabywca resztę summy z licytacyi wynikłey w 14 dni do depozytu sądowego złożyć bedzie obowiązany inaczey na iego koszta i szkodę nowa wypisana będzie licytacya. — Wszyscy przeto chęć kupna maiący, maia się w czasie i mieyscu wyżey oznaczonem znaydowac. — Wierzyciele zaś zastawni napominaią się, ażeby nie oczekując osobnych przywołań prawa sobie służące do Protokołu licytacyi wnieść nie zaniedbali, inaczey przy podziale summy z licytacyi wypadłey żaden wzgląd na nich miany nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodziński. *Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.*
Dnia 21 *Sierpnia* 1807.
Kowalski.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Gallicyi Zachodniey, Pani Karolinie Meysnerowey opiekonce małoletnich dzieci po niegdy Janie Meysnerze, iako to Karola Ludwika dwoyga imion, i Pauliny i Karoliny Meysnerow, ninieyszym Edyktem wiadomo czynią: że Zydówka Dwora Boruchowiczowa, niegdy Zyda Nuchima Judkowicza żona, tudzież Izrael Dawid Horowicz, i Zacharyasz Josef Mendelschon, iako exekutor testamentu i opiekonowie dzieci, przeciwko sukcessorom Jana Meyznera, iako to Karolowi Ludwikowi dwoyga imion, Paulinie i Karolinie Meysnerom, w assystencyi opieki Karoliny Meysnerowy, tudzież Alexandrze d'Anstett, w assystencyi męża Jana d'Anstett, o sekwestracyą dóbr Kocka na satysfakcyą summy 1650 czer. zł. w złocie c. s. c. na dniu 13 Czerwca 1807 do Nru 7193 do Sądu tego żałobę podali, i pomocy Sądowey dopraszali się. — Gdy zaś te Sądy dla iey za granicą bawienia się iey tuteyszego sądowego Adwokata Zurańskiego za obrońcę z iey szkodą i kosztem ustanowiły, z ktorym wprowadzona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie; ona dla tego ninieyszym Edyktem napomina się, ażeby w 90 dniach do excepcyi się stawiła, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddała, lub innego Adwokata sobie za obrońcę obrała, tego Sądowi wymieniła, i to z prawa czyniła co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzi, aby sprawy swey niezaniedbała, gdyż szkodę może iaką stad wyniknąć mogącą sama by sobie przypisać winna była. Dan w Lublinie dnia 14 Lipca 1807.

Michałowski.
Domasławski.
Schnitzer.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachod.
Rath.

C. K. Sądy Prowincyalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey, Jmć Xiędzu Janowi Dębowskiemu, ninieyszym Edyktem wiadomo czynią, że P. Felix Łubieński, Michał i Władysław Rychłowskie, Jan i Antonina z Rychłowskich małżonkowie Maszkowscy w sprawie o przyznanie summy 1,770,000 za kalkulacyą z dóbr klucza Paryzowskiego na dniu 13 Lipca 1807 roku do Sądu tego żałobę podali, i pomocy sądowey dopraszaią się. — — Gdy zaś te Sądy dla iego niewiadomego mieysca bawienia się, ie nu tuteyszego sądowego Adwokata Ratyńskiego za obrońcę z iego szkodą i kosztem ustanowiły, z którym wprowadzona sprawa podług przepisaney dla Galicyi zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie; dla tego on ninieyszym Edyktem napomina się, ażeby na dzień 21 Października 1807 roku do dnia excepcyi się stawił, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddał, lub innego Adwokata sobie za obrońce obrał, tego Sądowi wymienił, i to z prawa czynił, co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzi, aby swey sprawy niezaniedbał, gdyż szkodę może iaką stad wyniknąc mogącą, samby sobie przypisać był winien. Dan w Lublinie dnia 14. Lipca 1807.

Jakób Kulczycki.
Dostenberg.
Schnizer.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich w Galicyi Zachodniey.
Klimaszewski.